

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

Warszawa, dnia 10 listopada 1955 r.

Nr 7

Poz. 27 — 30

T R E Ś Ć :

ZARZĄDZENIA

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH

poz. 27 — Nr 183 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 10 października 1955 r. w sprawie trybu sporządzania i kontroli wykonania rocznych planów robót górniczych.

poz. 28 — Nr 192 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 października 1955 r. w sprawie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych.

poz. 29 — Nr 196 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26 października 1955 r. w sprawie trybu postępowania przy zlecaniu ekspertyz geologicznych, górniczych i górn-

czo-technicznych w Resorcie Przemysłu Materiałów Budowlanych.

PISMA OKÓLNE

poz. 30 — Nr 57. Pismo Okólne Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 października 1955 r. w sprawie zasad współpracy między Departamentem Organizacji — Zespołem Ekonomiki i Organizacji Przemysłu i Centralnymi Zarządami Przemysłu, wchodzącymi w skład Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych, w zakresie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw.

27

ZARZĄDZENIE Nr 183

MINISTRA MATERIAŁÓW PRZEMYSŁOWYCH
BUDOWLANYCH

z dnia 10.X.1955 r.

(Znak: GG3/1003/55)

w sprawie trybu sporządzania, zatwierdzania i kontroli wykonania rocznych planów robót górniczych

Dotychczasowa praktyka wykazała, że sposób planowania, zatwierdzania i kontroli wykonania rocznych planów bezpiecznego prowadzenia robót górniczych i prawidłowej gospodarki złożem posiada szereg istotnych braków i niedociągnięć wynikających z niedostatecznego włączenia się kierownictwa jednostek naszego przemysłu górniczego do zagadnień opracowania i kontrolowania poszczególnych elementów planów.

1. opracowany przez zakłady górnicze szczegółowy plan robót górniczych, często nie odpowiadał planowanemu wydobywaniu, zarówno pod względem ilości, jak też doboru właściwych metod eksploatacji, kolejności robót, oraz nie zawsze uwzględniał postulaty bezpieczeństwa pracy.
2. opracowywanie planu robót górniczych w zakładach, było często formalnością nie uwzględniającą w dostatecznym zakresie wszystkich zagadnień jakie winny być w planie rozpracowane, przez co często roboty prowadzone były niezgodnie z planem.

W celu usunięcia w/w niedociągnięć oraz zabezpieczenia należytego wykonania i kontroli planów ruchu kopalń, zarządza się, co następuje:

§ 1.

Plan bezpiecznego prowadzenia robót górniczych i prawidłowej gospodarki złożem zwany w dalszej części planem ruchu, należy opracowywać na okres

jednego roku na podstawie rocznych zadań produkcyjnych danego zakładu.

§ 2.

Plan ruchu sporządzają dyrekcje przedsiębiorstw i przedkładają go do zatwierdzenia Centralnym Zarządowi w terminie co najmniej trzymiesięcznym przed datą rozpoczęcia wykonywania planu.

§ 3.

Zatwierdzania planów ruchu dokonują w trybie roboczym Komisje przy Centralnych Zarządach powołane przez Dyrekcje C. Z.

W skład Komisji wchodzi: jako przewodniczący Naczelny Inżynier względnie osoba wyznaczona przez Dyrekcję C. Z., członkowie: przedstawiciel właściwego Okręgowego Urzędu Górniczego, przedstawiciele działów górniczo-geologicznego, planowania, głównej mechaniki, inwestycji i inspektora BHP.

Dla szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej zakładów górniczych zatwierdzania planu ruchu dokonuje Minister Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego.

§ 4.

W przypadku zaistnienia niezgodności stanowisk między przedstawicielem Okręgowego Urzędu Górniczego, a Komisją Centralnego Zarządu należy sporządzić protokół rozbieżności i wraz z planem ruchu przesłać do Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych, gdzie zostanie on powtórnie rozpatrzony a rozbieżności uzgodnione z Wyższym Urzędem Górniczym.

§ 5.

W skład Komisji rozpatrującej plany ruchu na szczeblu Ministerstwa Przemysłu Mat. Budowlanych wchodzi: przewodniczący Dyrektor Departamentu

Górnico-Geologicznego, członkowie: przedstawiciele Wyższego Urzędu Górniczego, Departamentu Planowania, Zarządu Techniki, Departamentu Inwestycji, Głównego Inspektora BHP i dwóch przedstawicieli Departamentu Górnico-Geologicznego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych. Komisja rozpatruje plany ruchu w trybie roboczym i przedkłada Ministrowi Przemysłu Materiałów Budowlanych.

§ 6.

Przy rozpatrywaniu planów ruchu dla zakładów eksploatujących surowce nie podlegające prawu górnictwu, w skład Komisji nie wchodzi przedstawiciel Okręgowego Urzędu Górniczego.

§ 7.

Wszelkie zmiany wynikłe w okresie ważności planu ruchu, a niezgodne z zatwierdzonym planem ruchu muszą być opracowane przez Dyрекcję przedsiębiorstwa w formie dodatku do planu ruchu i przedłożone do zatwierdzenia ruchu.

Sposób zatwierdzania dodatku do planu ruchu jest identyczny jak planów ruchu.

§ 8.

Dyrektorzy Centralnych Zarządów zabezpieczą stałą kontrolę nad prowadzeniem robót górniczych zgodnie z planem ruchu.

§ 9.

Plany ruchu należy opracować według wytycznych będących załącznikiem do niniejszego Zarządzenia

§ 10.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Departamentowi Górnico-Geologicznemu.

§ 11.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

§ 12.

Równocześnie anuluje się Zarządzenie Nr 260 z 29 września 1954 r. i Nr 266 z 6 października 1954 r. w sprawie sporządzania planów bezpiecznego prowadzenia robót górniczych i prawidłowej gospodarki złożami surowców Resortu Przemysłu Materiałów Budowlanych.

MINISTER

(—) mgr inż. St. Pietrusiewicz

**PRZEDMIOT PLANU RUCHU DLA KOPALNI
PODZIEMNEJ**

Załącznik do Zarządzenia Nr 183 Ministra P. M. B.

z dnia 10.X.1955 roku

Plan Ruchu kopalni podziemnej należy sporządzić dla każdej kopalni z osobna. Plan ten składa się z 4-ch zasadniczych części.

- A) część ogólna
  - B) część szczegółowa
  - C) schemat organizacyjny
  - D) planów, przekrojów, szkiców, analiz itp.
- Część ogólna winna obejmować:

A. I. Część ogólna

- 1) Krótka charakterystyka kopalni podziemnej, obejmująca położenie kopalni (lokalizację) ilość szybów względnie sztolni wydobywczych i wentylacyjnych, opis poszczególnych poziomów wydobywczych,
- 2) warunki naturalne (budowa geologiczna, zaleganie, miąższość, upad poszczególnych pokładów i pochodzenie skały),
- 3) jakość użytkowa złoża z podaniem poszczególnych gatunków na poziomach (pokładach).

II. 1. Zasoby przemysłowe w złożu z rozbiem na poszczególne poziomy (pokłady) w tonach,

2. straty:

- a) straty eksploatacyjne w ‰,
- b) straty w filarach ochronnych w tonach,
- c) straty przy przeróbce i sortowaniu ‰.

III. Plan rozwoju kopalni:

- 1) planowanie usprawnienia dla usunięcia trudności technicznych kopalni,
- 2) projektowane roboty inwestycyjne.

IV. Ochrona obiektów na powierzchni.

Tereny, obiekty, rzeki, zbiorniki wodne, wymagające ochrony przed szkodami górniczymi należy nanieść na plan sytuacyjny wraz z filarami ochronnymi dla nich.

B. Część szczegółowa winna obejmować:

I. Eksploatację:

- 1) roczną planową produkcję zakładu w tonach lub tys. ton z rozbiem na poszczególne asortymenty oraz podaniem pokładów (poziomów), z których będą one wydobywane,
- 2) stan załogi z rozbiem na poszczególne pola odbudowy oraz z podziałem na pracowników fizycznych i umysłowych (dla całej kopalni),
- 3) roboty poszukiwawczo-badawcze: podać ilość projektowanych otworów badawczych, wzgl. sztyków. Lokalizację wymienionych prac należy nanieść na plan sytuacyjno-wysokościowy,
- 4) roboty przygotowawcze:
  - a) opisać sposób pędzenia przygotowówek (chodniki przekopy) z zaznaczeniem ich na planie oraz podaniem terminów postępu w poszczególnych kwartałach,
  - b) podać ewentualny stan mechanizacji przodków.
- 5) roboty eksploatacyjne:
  - a) podać sposób urabiania złoża, (system eksploatacji, filarowy, ścianowy, na zawał, z posadzką, podać sposób obudowy wyrobisk, dołączyć odpowiednie rysunki. Pokazać roczny postęp robót na pl. syt. wys.
  - b) opisać sposób rabowania wyrobisk wyeksploatowanych,
- 6) urabianie:

- a) podać sposób urabiania z zaznaczeniem rozmieszczenia otworów strzelniczych oraz ich głębokości. Opisać narzędzia do urabiania,
- b) opisać stan mechanizacji przodków.

7) Przewietrzenie.

Opisać i nanieść na planie sposób przewietrzenia kopalni, z podaniem potrzebnej ilości powietrza ze sposobem doprowadzenia go do przodków ślepych. Opisać rodzaje i moc wentylatorów, nanieść na planie ich rozmieszczenie.

8) Urządzenia wodociągowe i zjazdowe.

Należy opisać poszczególne szyby, szybiki, sztolnie, wieże spustowe, wyciągi itp. Podać zdolność przewozową i charakterystykę maszyn wyciągowych.

Opisać urządzenia zabezpieczające.

9) Transport wewnętrzno-zakładowy.

I. Opisać stan kolejek, wyciągów, zastosowanie przenośników aut ciężarowych itp., a w szczególności podać:

- a) rodzaje maszyn wyciągowych,
- b) typ wózków kopalnianych,
- c) prześwit torów,
- d) długość dróg transportowych w mb.,
- e) rodzaje lokomotywek,
- f) opisać dokładnie sygnalizację,
- g) bezpieczeństwo pracy przy transporcie.

II. Walka z pożarami.

Podać organizację pogotowia p-pożarowego (gaśnice, hydranty, najbliższa straż pożarna).

III. Oświetlenie.

Należy podać sposób oświetlenia wyrobisk i miejsc pracy oraz dróg przewozowych, miejsce przechowywania lamp.

IV. Odwadnianie wyrobisk.

Podać przyływ wód na kopalni w m³, minutę oraz ilość i wydajność pomp odwadniających. Opisać urządzenia zabezpieczające na wypadek zamknięcia dostawy energii elektrycznej (chodniki wodne).

V. Roboty strażowe.

- 1) należy dołączyć odpis metryki strażowej dla poszczególnych przodków,
- 2) zaznaczyć na planie składy MW i podać następujące dane:
  - a) maksymalną ilość MW do składowania,
  - b) rodzaj i zezwolona ilość przechowywania MW i środków zapalczych.
  - c) nazwa urzędu wydającego zezwolenie,
  - d) roczne zużycie MW,
  - e) ilość strażowych.

VI. Zakład przeróbczy (w sposób opisowy).

Opisać stan techniczny i rozmieszczenie urządzeń sortujących.

VII. Dział energetyczny.

- 1) kotłownia, stan kotłów i typ, powierzchnia ogrzewalna, ilość kotłów w ruchu, w rezerwie, naprawie.

- 2) sprężarki powietrzne, ilość i rodzaj, wydajność i rodzaj energii napędowej. Gospodarka sprężonym powietrzem (podać ogólne zapotrzebowanie i sposób rozmieszczenia rurociągów).
- 3) energia elektryczna — podać moc zainstalowanych urządzeń: opisać instalacje wysokiego napięcia, transformatory, rozdzielnie główne i sieć elektr. na kopalni.
- 4) opisać urządzenia zabezpieczające.

VIII. Przewóz:

bocznice własne na terenie i poza terenem zakładu, przesuwnice oraz sposób zabezpieczenia przed wypadkami na torach, przejazdach drogowych i kolejowych.

IX. Dział budowlany (opisowo).

1. budynki techniczne, łaźnie, umywalnie, izby zborne, zakłady pomocnicze,
2. budownictwo mieszkań, świetlic, żłobków itp.

X. Dział bezpieczeństwa i higieny pracy (opisowo).

1. organizacja pierwszej pomocy (ambulatoria, personel oraz wyposażenie),
2. urządzenia sanitarne techniczne (łaźnie, garderoby itp.),
3. akcja odnośnie higieny pracy (walka z chorobami zawodowymi, woda do picia),
4. referat bezpieczeństwa pracy (propaganda bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenie załogi i dozoru, odczyty, pogadanki, kursy, instrukcje, plakaty itp.),
5. szkoły i warsztaty szkoleniowe, stołówki oraz świetlice i inne,
6. sposób zabezpieczenia zakładu przed wejściem na jego tereny osób postronnych oraz sposoby zabezpieczenia miejsc grożących wypadkami.

C. Schemat organizacyjny kierownictwa i dozoru ruchu.

Należy podać wykaz:

1. osób kierownictwa kopalni,
2. osób średniego i niższego dozoru technicznego oraz referenta BHP. Wykaz ten należy wypełnić wg następujących rubryk:
  - 1) L. p.
  - 2) Nazwisko i imię
  - 3) stanowisko służbowe
  - 4) wykształcenie
  - 5) lata praktyki i w jakim zawodzie
  - 6) zakres odpowiedzialności
  - 7) liczba i data zatwierdzenia i w jakim charakterze
  - 8) Uwagi.

W powyższym wykazie należy podać ewent. braki w dozorze technicznym i terminy uzupełnienia tych braków.

Wskazówki:

W planie ruchu należy podać podstawowe wskaźniki techniczno-ekonomiczne dotyczące pracy kopalni, a w szczególności:

- 1) liczbę dni roboczych w roku,
- 2) liczba zmian pracy na dobę,
- 3) wydajność na 1 prac. produkcyjnego (na zmianę),
- 4) wydajność na 1 prac. kop. ogółem (łącznie z transportem i czynnościami pomocniczymi),
- 6) koszt własny I tony urobku,
- 7) zużycie drzewa na 1 t. urobku.

D. Poza tym do planu ruchu należy załączyć:

1. ogólny plan sytuacyjny terenu całej kopalni z zaznaczeniem granic terenu, na którym kopalnia uprawniona jest do wydobywania oznaczonej kopaliny ze złoża z zaznaczeniem:
  - a) stanu dotychczasowych robót górniczych,
  - b) zasięgu projektowanych w planie ruchu robót górniczych,
  - c) projektowanych robót przygotowawczych,
  - d) projektowanych robót badawczo - poszukiwawczych,
  - e) położenie wszystkich obiektów zakładu i dróg transportowych,
  - f) magazynu MW, rozmieszczenia schronów dla załogi i strzałowych, tablic ostrzegawczych.
2. aktualne przekroje geologiczne eksploatowanych pokładów (żył), z dokładnym oznaczeniem warstw i ich zalegania,
3. schemat instalacji elektrycznej zakładu,
4. schemat eksploatacyjny zabierek wzgl. ścian,
- 5) rysunki obudowy wyrobisk,
6. schemat odwadniania kopalni,
7. plany ważniejszych i projektowanych obiektów na kopalni,
8. schemat transportu z przodka i jej przewozu w obrębie zakładu,
9. wyniki analiz fizycznych i chemicznych (o ile są w posiadaniu kopalni),
10. aktualny stan zasobów na danej kopalni,

Załącznik do Zarządzenia Nr 183
Ministra Przemysłu Materiałów
Budowlanych z dnia 12.X.1955 r.

MATERIAŁY DO ZAGADNIENIA PLANÓW RUCHU I PLANÓW ROBÓT GÓRNICZYCH W ZAKRESIE EKSPLOATACJI W KOPALNIACH ODKRYW- KOWYCH

Przedmiot planu ruchu kopalni odkrywkowej

Plan ruchu kopalni odkrywkowej należy sporządzić dla każdej kopalni z osobna. Plan ten składa się z trzech zasadniczych działów:

- A) część ogólna,
- B) część szczegółowa,
- C) schemat organizacyjny kierownictwa i dozoru

oraz

planów, przekrojów, schematów, szkiców, analiz.

A) Część ogólna

powinna obejmować:

- I. charakterystykę kopalni odkrywkowej.
  1. warunki naturalne (budowa geologiczna, zaleganie, miąższość, upad i pochodzenie skały),
  2. charakter odkrywki (stokowy, wgłębnny),
  3. jakość użytkowa złoża (dla celów energetycznych drogowych, budowlanych, wapiennych, cementowych, hutniczych i innych).

II. zasoby:

1. zasoby przemysłowe w złożu w tonach lub m³ do poziomu eksploatacyjnego),
2. straty:
  - a) straty eksploatacyjne w procentach,
  - b) straty przy przeróbce i sortowaniu w procentach.

III. plan rozwoju kopalni odkrywkowej:

1. planowane usprawnienia dla usunięcia trudności technicznych kopalni (mechanizacja, elektryfikacja itp.).
2. projektowane roboty inwestycyjne.

IV. ochronę obiektów powierzchni:

tereny, obiekty, rzeki, zbiorniki wodne wymagające ochrony przed szkodami górniczymi należy nanieść na plan sytuacyjny wraz z filarami ochronnymi dla nich.

B) Część szczegółowa

powinna obejmować:

I. eksploatację:

1. roczna planowana produkcja zakładu w tysiącach ton lub w tys. m³ z rozbiciem na wytwarzane sortymenty,
2. stan załogi z rozbiem na pracowników fizycznych i umysłowych,
3. roboty poszukiwawczo—badawcze podać ilość i głębokość projektowanych otworów badawczych oraz sposób prowadzenia tych robót (otwory wiertnicze, szybiki lub przekopy, rowy).
4. roboty przygotowawcze:
  - a) opisać sposób usuwania nadkładu i zwietrzliny z zaznaczeniem na planie miejsca zwałowania nadkładu i opadów,
  - b) podać ew. stan mechanizacji usuwania i ładowania.
5. urabianie:
  - a) podać sposób urabiania złoża z zaznaczeniem wysokości warstw i eksploatowanych ścian oraz kierunku uławicenia i kąta nachylenia warstw,
  - b) opisać stan mechanizacji urabiania i ładowania kamienia,
  - c) podać plan zagospodarowania terenu po eksploatacji.

U w a g a: roczny postęp robót górniczych należy oznaczyć na ogólnym planie sytuacyjnym.

6. urządzenia wyciągowe i zjazdowe: należy opisać pochylnie, upadowe, wieże spustowe, wyciągi mechaniczne i inne.
7. transport wewnętrzno—zakładowy: opisać stan kolejek, zastosowanie przenośników, aut ciężarowych itp., a w szczególności podać:
  - a) typ wózków kopalnianych,
  - b) prześwit torów,
  - c) długość torów w metrach bieżących,
  - d) mechanizacja transportu (motowozy, elektrowozy),
  - e) sygnalizacja,
  - f) bezpieczeństwo pracy przy transporcie.

I. Walkę z pożarami.

Podać organizację pogotwia p-pożarowego (gaśnice, hydranty, najbliższa straż pożarna).

III. oświetlenie zakładu:

Należy podać sposób oświetlenia wyrobisk i miejsc pracy oraz dróg przewozowych.

IV. odwadnianie wyrobisk.

Podać przyływ wód zaskórnych oraz wód na skutek silnych opadów atmosferycznych w metrach sześciennych na 1 minutę oraz ilość i wydajność pomp odwadniających w metrach sześć na 1 minutę.

V. roboty strażowe:

1. należy dołączyć do przedmiotowego planu metrykę strażową w myśl górniczych przepisów bezpiecznego prowadzenia kopalń § 1 Dz. VII cz. I.
2. zaznaczyć na planie strefę rozrzutu urabianej skały,
3. zaznaczyć na planie schrony dla załogi
4. zaznaczyć na planie składy MW i podać następujące dane
  - a) maksymalna ilość MW do składowania
  - b) rodzaj i zezwolona ilość przechowywania MW i środków zapalczyczych
  - c) nazwa urzędu wydającego zezwolenie
  - d) roczne zużycie MW
  - e) ilość strażowych.

VI. zakład przeróbczy i obróbczy (w sposób opisowy):

1. łamacze i sortownie
  - a) zasadniczy opis, typ, stan i wydajność na 1 godzinę z podaniem sortymentu,
  - b) opis urządzeń odpylających, urządzeń do ładowania kruszyw (silosy, ładowarki)
2. dźwigi do ładowania bloków kamiennych (podać typ i ich nosność.
3. łupiaraki do wyrobu bruków (podać i ich wydajność).
4. traki do przecierania bloków, rodzaj, typ ilość pił i wydajność na godzinę,
5. inne maszyny do przeróbki mechanicznej kamienia (kruszarki, przesiewacze) podać ilość i ich wydajność,
6. zaznaczyć na planie usytuowanie wyż. wym. urządzeń przeróbczych i obróbczych z podaniem opisu ich posadowienia (fundamentowania),
7. podać sposób zabezpieczenia tych urządzeń przed skutkami strażów.

VII. dział energetyczny:

1. kotłownia, stan kotłów i typ, powierzchnie ogrzewalne, ilość kotłów w ruchu, w rezerwie i w naprawie,
2. sprężarki powietrzne. ilość, rodzaj, wydajność i rodzaj energii napędowej. Gospodarka sprężonym powietrzem (podać ogólne zapotrzebowanie sprężonego powietrza i procent rezerwy),
3. elektrownie - moc zapotrzebowanie własne w KW, instalacja wysokiego napięcia, transformatory i rozdzielnie główne i sieć elektryczna na terenie kopalni.

VIII. przewóz - bocznicie własne na terenie i poza terenem zakładu, przesuwnice oraz sposób zabezpieczenia przed wypadkami na torach, przejazdach drogowych i kolejowych.

IX. dział budowlany (opisowo)

1. budynki techniczne, magazyny, łaźnie umywalnie, izby zborne, zakłady pomocnicze, urządzenia p-pożarowe z zaniesieniem rozmieszczenia hydrantów i gaśnic na szkicu sytuacyjnym,
2. budownictwo mieszkań, świetlic, żłobków itp.

X. dział bezpieczeństwa i higieny pracy (opisowo):

1. organizacja pierwszej pomocy (ambulatoria, personel oraz wyposażenie),
2. urządzenia sanitarno-techniczne (łaźnie, natryskownie, suszarnie, ochrona robotników przed zimnem i słońcem, asenizacja),
3. akcja odnośnie higieny pracy (walka z pylicą, odzież ochronna, woda lub inny napój do picia dla pracujących),
4. referat bezpieczeństwa pracy (propaganda bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenie załóg i dozoru, odczyty, pogadanki, kursy, wydawanie instrukcji, plakatów, rysunków, haseł itp),
5. szkoły i warsztaty szkoleniowe, stołówki oraz świetlica i inne urządzenia kulturalno - rozrywkowe,
6. sposób zabezpieczenia zakładu przed wejściem na jego teren osób postronnych oraz sposoby zabezpieczenia miejsc grożących wypadkiem,

C. Schemat organizacyjny kierownictwa i dozoru ruchu.

Należy podać wykaz

1. osób kierownictwa kopalni
2. osób średniego i niższego dozoru oraz referenta BHP

Wykaz należy wypełnić wg następujących rubryk:

1. Lp.
2. Nazwisko i imię
3. stanowisko służbowe
4. wykształcenie
5. lata praktyki i w jakim zakładzie
6. zakres odpowiedzialności
7. liczba i data zatwierdzenia i w jakim charakterze
8. Uwagi.

W powyższym zestawieniu należy również podać ew. braki w dozorcze technicznym i terminy uzupełnienia tych braków.

Wskaźniki.

W planie ruchu należy podać podstawowe wskaźniki techniczno - ekonomiczne, dotyczące pracy kopalni, a w szczególności:

- 1) liczbę dni roboczych w roku
- 2) liczbę zmian pracy na dobę
- 3) stosunek grubości skrywki do złoża użytecznego względnie m³ skrywki /1 tonę urobku
- 4) wydajność na 1 pracownika kopalni ogółem (łącznie z transportem i czynnościami pomocniczymi)
- 5) zużycie mat. wybuchowych w g/tonę.
- 6) koszt własny 1 tony urobku.

Poza tym do planu ruchu należy załączyć:

1. ogólny plan sytuacyjny terenu całej kopalni odkrywkowej, w granicach, których przedsiębiorstwo uprawnione jest do wydobywania oznaczonej kopaliny ze złoża z zaznaczeniem:
  - a) stanu dotychczasowych robót górniczych,
  - b) zasięgu projektowanych w planie ruchu robót górniczych,
  - c) projektowanych robót przygotowawczych (zdjęcia nadkładu),
  - d) projektowanych robót badawczo-poszukiwawczych,
  - e) położenia wszystkich obiektów zakładu i dróg transportowych,
  - f) strefy rozrzutu kamienia, rozmieszczenia schronów dla załogi i strzałowych, rozmieszczenia tablic ostrzegawczych, miejsca ustawienia znaku ostrzegawczego (masztu z chorągwią i rozmieszczenia posterunków zabezpieczających),
2. aktualne przekroje geologiczne ściany eksploatacyjnej z dokładnym oznaczeniem rodzaju warstw i ich zalegania.
3. schemat instalacji elektrycznej zakładu,
4. schemat odwadniania wyrobiska,
5. plany ważniejszych istniejących i projektowanych obiektów,
6. schemat transportu z przodka kopaliny i jej przewozu w obrębie zakładu,
7. opis stosowanych i projektowanych systemów odbudowy (urabiania skały ławami i piętrami możliwie ze szkicem),
8. wyniki analiz fizycznych i chemicznych (o ile są w posiadaniu kopalni).

28

**ZARZĄDZENIE Nr 192
MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH**

z dnia 21 października 1955 roku
OR—100—20

w sprawie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw materiałów budowlanych

W celu zapewnienia realizacji uchwał Partii i Rządu w dziedzinie stałego wzrostu ilościowego produkcji, poprawy jakości, podnoszenia wydajności pracy, wzmożenia walki o obniżenie kosztów własnych oraz systematycznego podnoszenia poziomu organizacyjnego pracy i upowszechniania przodujących metod pracy zarządzam, co następuje:

§ 1.

Na podstawie uchwały Nr 631/55 Prezydium Rządu z dnia 6 sierpnia 1955 r. w sprawie nadania statutu organizacyjnego Ministerstwu Przemysłu Materiałów Budowlanych działa w ramach Departamentu Organizacji Zespół Ekonomiki i Organizacji Przemysłu, zwany dalej w skrócie Zespołem.

§ 2.

Zespół ma siedzibę w Stalinogrodzie.

§ 3.

Przedmiotem działania Zespołu jest:

- 1) prowadzenie badań w zakresie socjalistycznej organizacji pracy w przedsiębiorstwach doświadczalnych przemysłu cementowego, szklarskiego i ceramiki budowlanej w celu usprawnienia i podniesienia wyników działalności gospodarczej tych przedsiębiorstw, a w szczególności opracowywanie:
  - a) dla przedsiębiorstw doświadczalnych socjalistycznych metod organizacji procesu produkcyjnego,
  - b) metod zarządzania, planowania wewnątrz-zakładowego i sprawozdawczości oraz wewnątrz-zakładowego rozrachunku gospodarczego,
  - c) metod organizacji służb pomocniczych,
  - d) metod koperacji i techniki łączności wewnątrz-zakładowej,
  - e) oraz innych elementów działalności wewnętrznej w przedsiębiorstwach doświadczalnych tych przemysłów, a nadto badanie i rozwijanie przodujących metod pracy, stanowiących podstawę rozwoju współzawodnictwa i ruchu przodowników pracy,
- 3) utrzymywanie łączności z instytutami i organizacjami naukowo-badawczymi w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw oraz wykorzystywanie zwłaszcza doświadczeń ZSRR i krajów demokracji ludowej,
- 4) utrzymywanie łączności z departamentami i zarządami funkcjonalnymi Ministerstwa w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw, na odcinku stanowiącym przedmiot działania tych departamentów (zarządów).
- 5) prowadzenie nadzoru nad wprowadzaniem wypracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych przemysłu cementowego, szklarskiego i ceramiki budowlanej rozwiązań organizacyjnych i usprawnień do innych przedsiębiorstw tych przemysłów,
- 6) prowadzenie nadzoru nad metodą i techniką prac organizacyjnych, prowadzonych w przedsiębiorstwach innych przemysłów — w granicach zleceń wydanych przez Dyrektora Departamentu Organizacji.

§ 4.

Na czele Zespołu stoi Kierownik Zespołu. Kierownik Zespołu upoważniony jest do samodzielnego prowadzenia działalności Zespołu w ramach niniejszego zarządzenia oraz aktów normalnych, wydawanych w oparciu o niniejsze zarządzenie.

§ 5.

Wewnętrzna struktura organizacyjną Zespołu ustala z upoważnienia Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych — Dyrektor Departamentu Organizacji.

§ 6.

Wydatki związane z utrzymaniem Zespołu finansowane będą z budżetu Ministerstwa w sposób następujący:

1. w okresie do dnia 31 grudnia 1955 r. wszystkie wydatki Zespołu pokrywane będą przez przedsiębiorstwo Eksploatacji Żużla Paleniskowego — w ramach zatwierdzonego preliminarza wydatków — w ciężar Ministerstwa,
2. Dyrektor Zarządu Administracyjno-Gospodarczego przesyłać będzie listę płac członków Zespołu Przedsiębiorstwu Eksploatacji Żużla Paleniskowego w takim terminie, aby wypłata uposażeń członków Zespołu następowała w dniu 1 każdego miesiąca,
3. Gabinet Ministra — Biblioteka zaopatrywać będzie Zespół w potrzebną literaturę i periodyki fachowe,
4. Dyrektor Przedsiębiorstwa Eksploatacji Żużla świadczyć będzie na rzecz Zespołu bieżące usługi biurowe i gospodarcze do dnia 31 grudnia 1955 r. w ciężar Ministerstwa,
5. począwszy od dnia 1 stycznia 1956 r. Dyrektor Zarządu Administracyjno-Gospodarczego otwierać będzie akredytywy dla potrzeb Zespołu w I Oddziale Miejskim Banku Polskiego w Stalinogrodzie, w wysokości zatwierdzonego preliminarza kosztów na utrzymanie Zespołu,
6. do dysponowania uruchamianymi akredytywami upoważniony będzie Kierownik Zespołu, a w jego nieobecności osoba przezeń upoważniona. Rozliczenia akredytyw przygotowywać będzie Kierownik Zespołu, zagranicznych doświadczeń na tym odcinku, a
7. Akredytywy obejmować będą wydatki Zespołu, wynikające w szczególności z następujących paragrafów budżetu:

§ 1 poz. a — płace pracowników na pełnych etatach

§ 6 — wydatki biurowe i gospodarcze

§ 5 poz. a — podróże służbowe

§ 6 — wydatki biurowe i gospodarcze

§ 8 — biblioteki

§ 9 — wydatki na prace naukowo-badawcze

§ 14 poz. g — zakup i remont inwentarza biurowego i gospodarczego

§ 16 poz. a — inwestycje limitowe

§ 20 poz. b — koszty bankowe i spłata zadłużenia

§ 7.

Szczegółowy zakres i terminy prowadzonych przez Zespół prac organizacyjnych w przedsiębiorstwach doświadczalnych przemysłów: cementowego, szklarskiego i ceramiki budowlanej, zadania i formę współpracy z odnośnym Centralnym Zarządem oraz zakres zobowiązań dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego na rzecz Zespołu w związku z prowadzonymi pracami organizacyjnymi ustalać będzie każdorazowo umowa o socjalistycznej współpracy, zawierana przez Dyrektorów tych Centralnych Zarządów i Dyrektorów przedsiębiorstw doświadczalnych z Kierownikiem Zespołu.

§ 8.

Do zakresu działania Centralnych Zarządów, nie wymienionych w § ust. 2 niniejszego zarządzenia należy: opracowywanie i rozwijanie metod socjalistycznej organizacji pracy w przedsiębiorstwach doświadczalnych

w celu usprawnienia i podniesienia wyników działalności gospodarczej oraz wprowadzanie wypracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych rozwiązań organizacyjnych i usprawnień do innych przedsiębiorstw.

Zakres prac organizacyjnych w przedsiębiorstwach doświadczalnych, ich metodę i technikę oraz terminy przebiegu uzgadniać będą Dyrektorzy Centralnych Zarządów z Dyrektorem Departamentu Organizacji.

§ 9.

Przedsiębiorstwa doświadczalne wyznaczać będzie Dyrektor Departamentu Organizacji na wniosek Dyrektora właściwego Centralnego Zarządu — w odniesieniu do przedsiębiorstw przemysłu cementowego, szklarskiego, ceramiki budowlanej oraz wapienniczego i gipsowego uzgodniony z Kierownikiem Zespołu.

§ 10.

1. Zakończenie okresu oddelegowania do prac w Zespole pracowników Centralnych Zarządów, przewidzianego w treści § 6 zarządzenia Nr 24 z dnia 7 lutego 1955 r. w sprawie stworzenia warunków dla organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych ustalam na dzień 30 września 1955 roku,
2. zakończenie okresu oddelegowania do prac w Zespole dwóch pracowników Przedsiębiorstwa Eksploatacji Żużla Paleniskowego, przewidzianego w treści § 8 zarządzenia Nr 24 z dnia 7 lutego 1955 r. ustalam na dzień 30 września 1955 r.

§ 11.

Gabinet Ministra uwzględniać będzie Zespół w rozdzielniku aktów normatywnych.

Dyrektorzy Centralnych Zarządów Przemysłu Cementowego, Szklarskiego, Ceramiki Budowlanej „Północ“, „Południe“ i „Zachód“ oraz Zarządu Szklarskiego w Poznaniu uwzględniać będą Zespół w rozdzielnikach, wydawanych przez siebie, aktów normatywnych.

§ 12.

Zasady współpracy między Departamentem Organizacji — Zespołem i Centralnymi Zarządami okresli wydane przeze mnie odrębne pismo okólne.

§ 13.

Z dniem wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc wszystkie, wydane przez Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych w zakresie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych oraz w zakresie działalności Zespołu, zarządzenia i pisma okólne, a w szczególności:

1. zarządzenie Nr 62 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 14 kwietnia 1953 r. o powołaniu w Ministerstwie Przemysłu Materiałów Budowlanych Zespołu do spraw organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych,
2. zarządzenie Nr 207 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 18 września 1953 r. zmieniające zarządzenie Nr 62 z dnia 14 kwietnia 1953 r. o powołaniu w Ministerstwie Przemysłu Materiałów Budowlanych Zespołu do spraw organizacji wewn. przedsiębiorstw,
3. zarządzenie Nr 27 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 lutego 1954 r. w sprawie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych,
4. pismo okólne Nr 12 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 26 marca 1954 r. w sprawie zakresu działania Zespołu do spraw organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych w Departamencie Organizacji oraz działów (sekcji) organizacji centralnych zarządów przemysłu, podległych Ministrowi Przemysłu Materiałów Budowlanych,
5. zarządzenie Nr 24 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 7 lutego 1955 r. w sprawie stworzenia warunków dla organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych,
6. pismo okólne Nr 18 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 1 kwietnia 1955 r. w sprawie zasad współpracy między Departamentem Organizacji — Zespołem do spraw organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych, a Centralnymi Zarządami Przemysłu Cementowego, Szklarskiego, Ceramiki Budowlanej „Południe“, Izolacyjnego oraz Zarządem Przemysłu Szklarskiego w Poznaniu.

§ 14

Nadzór nad wykonaniem niniejszego zarządzenia powierzam Dyrektorowi Departamentu Organizacji.

§ 15

Zarządzenie niniejszego wchodzi w życie z dniem podpisania.

MINISTER

(—) mgr inż. St. Pietrusiewicz

29

**ZARZĄDZENIE Nr 196
MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH**

z dnia 26.X.1955 roku (GG—WK/1068/55)

w sprawie trybu postępowania przy zlecaniu ekspertyz geologicznych, górniczych i górniczo-technicznych w Resorcie Przemysłu Materiałów Budowlanych.

W celu ujednoczenia zasad zlecania ekspertyz oraz ich prawidłowego wykorzystania zarządzam co następuje:

§ 1.

Jednostki organizacyjne Resortu Materiałów Budowlanych mogą zlecać przeprowadzanie ekspertyz dla opracowania rozwiązań w przedmiocie:

- a) zasadniczej reorganizacji lub rozwoju gałęzi przemysłu lub przedsiębiorstw,
- b) istotnych przeszkód i trudności ruchowych, których analiza i opracowanie sposobu usunięcia przekracza możliwości zleceniodawcy,
- c) wytycznych do założeń projektowych i rozpracowanie problemów: geologii gospodarczej, eksploatacyjnych, technologicznych, technicznych, ekonomicznych, a także hydrogeologicznych i geotechnicznych, które są konieczne do opracowania założeń, a wykraczają poza możliwości zleceniodawcy.

§ 2.

Przeprowadzenie ekspertyzy można zlecać jednemu lub kilku ekspertom wymienionym w wykazie stanowiącym załącznik do niniejszego Zarządzenia. Zlecenie przedsiębiorstwa na wykonanie ekspertyzy wymaga uprzedniej zgody jednostki nadrzędnej.

Powołanie eksperta niewymienionego w załączonym wykazie wymaga każdorazowo uprzedniej zgody Departamentu Górniczo—Geologicznego.

§ 3.

Zlecenie na wykonanie ekspertyzy winno odpowiadać wymogom obowiązujących w tym zakresie przepisów.

§ 4.

Wynagrodzenie za ekspertyzy należy pokrywać z bezosobowego funduszu płac na podstawie obowiązujących stawek godzinowych dla rzeczoznawców i komisyjnie ustalonych przez zleceniodawcę ilości godzin pracy, potrzebnych do jej wykonania (Zarządzenie Przewodniczącego PKPG z dnia 27 lipca 1950 r. — Biuletyn PKPG Nr 17 poz. 194, Instrukcja Przewodniczącego PKPG z dnia 25 września 1952 r. — Biuletyn PKPG Nr 40 poz. 190 oraz Zarządzenie Przewodniczącego PKPG z dnia 14 lutego 1953 r. — Biuletyn PKPG Nr poz. 26).

W jednostkach budżetowych i utrzymywanych z narzutu, należności te winny być pokrywane z odpowiedniej pozycji budżetu.

§ 5.

1. Każda jednostka zlecająca ekspertyzę jest obowiązana przekazać do Departamentu Górniczo—Geologicznego MPMB:

- a) I egzemplarz wykonanej ekspertyzy w terminie do dni 14 od daty jej otrzymania,
  - b) sprawozdanie o stopniu i sposobie wykorzystania ekspertyzy w terminie nieprzekraczającym 3-ch miesięcy od daty jej otrzymania.
2. Ekspertyzy będące w posiadaniu jednostek organizacyjnych MPMB z zakresu geologii gospodarczej i górnictwa wydane od 1 stycznia 1950 r. winny być w odpisie przekazane do Departamentu Górniczo—Geologicznego w terminie do dnia 1. II. 1956 r.

§ 6.

Departament Górniczo—Geologiczny w porozumieniu z Departamentem Techniki MPMB wydawać będzie w odstępach kwartalnych biuletyny z wymienieniem wszystkich dokonanych ekspertyz. Biuletyny te winny być dostarczane zainteresowanym branżowo jednostkom Resortu PMB w celu ich wykorzystania.

§ 7.

Załączony do niniejszego Zarządzenia wykaz ekspertów może być uzupełniany lub zmieniany na wniosek Dyrektora Departamentu Górniczo—Geologicznego.

§ 8.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER

(—) mgr inż. St. Pietrusiewicz

Załącznik do Zarządzenia Nr 196
Ministra Przemysłu Materiałów
Budowlanych z dn. 10. X. 1955 r.

W Y K A Z

ekspertów upoważnionych do przeprowadzenia badań specjalnych z zagadnień dotyczących geologii i górnictwa Resortu Przemysłu Materiałów Budowlanych:

I. Geologia gospodarcza złóż surowców przemysłów materiałów wiążących kamienia budowlanego, kruszyw naturalnych i sztucznych.

1. doc. mgr inż. Bobrowski Wł — W-wa, C. U. G.
2. prof. dr Goetel W. — Kraków, A. G. H.
3. mgr Gościniak H. — CZ Ekspl. Kruszywa, Warszawa
4. mgr inż. Janiszewski J. — W-wa, C. U. G.
5. mgr inż. Janiszewski W. — W-wa, C. Z. E. K.
6. prof. dr Kamieński M. — Kraków, A. G. H.
7. mgr inż. Kownacki Wł. — W-wa, MPMB
8. mgr inż. Kunz A. — Kraków, PGSS
9. mgr inż. Olewicz Zb. — W-wa, C. Z. Kop. Sur. Chemiczn.
10. dr Panow E. — Kraków, PGSS
11. prof. dr Swidziński H. — Kraków, A. G. H.
12. dr inż. Trembecki A. — Kraków, PGSS
13. mgr inż. Wutzen E. — W-wa, I. G.
14. prof. dr Zwierzycki J. — Wrocław, Uniwersyt.

II. Geologia gospodarcza złóż surowców ilastych ceramiki budowlanej, ceramiki szlachetnej i surowców mineralnych.

1. mgr inż. Adamiakowski L. — Kraków, PGSS
2. mgr inż. Benko M. — Kraków, PGSS
3. prof. dr Budkiewicz M. — Kraków, A. G. H.
4. mgr inż. Downarowicz Wł. — W-wa, C. U. G.
5. prof. dr inż. Gruszczyk H. — Kraków, A. G. H.
6. doc. dr Kuhl Jan — Stalinogród, G. I. G.
7. prof. dr Winogradow — W-wa, Instytut Szkła i Ceram.

III. Hydrogeologia

1. prof. dr Gołąb J. — W-wa, Instytut Geologiczny.
2. prof. dr Krajewski R. — Kraków, A. G. H.
3. prof. dr Rutkowski F. — W-wa, Instytut Geologiczny.

IV. Geotechnika

1. mgr inż. Grzanka D. — W-wa, ul. Smiała 5/7
2. prof. dr Pogany K. — Kraków, A. G. H.

V. Geofizyka

1. prof. dr Olczak T. — W-wa, Instytut Geologiczny.
2. prof. dr Pawłowski St. — W-wa, Instytut Geologiczny.

VI. Górnictwo odkrywkowe i podziemne przemysłu materiałów budowlanych w zakresie prawidłowej gospodarki złożem, systemów eksploatacji, prawidłowych i bezpiecznych warunków urabiania, załadunku, transportu, odwadniania i przewietrzania, mechanicznej przeróbki i obróbki.

1. prof. mgr inż. Bednarski M. — Kraków, A. G. H.
2. prof. dr inż. Budryk W. — Kraków, A. G. H.
3. prof. mgr inż. Czeżowski A. — Kraków, A. G. H.
4. mgr inż. Janiszewski J. — W-wa, C. U. G.
5. mgr inż. Kownacki Wł. — W-wa, MPMB
6. mgr inż. Kunz A. — Kraków, PGSS
7. prof. mgr inż. Lesiecki W. — Kraków, A. G. H.
8. mgr inż. Namysłowski — Gliwice, ul. Jagiellońska 34
9. prof. mgr inż. Samujłło J. — Kraków, A. G. H.
10. mgr inż. Sobolewski St. — Kraków, A. G. H.
11. dr inż. Trembecki A. — Wrocław, CZP Kam.
12. mgr inż. Tyrowicz T. — Kraków, PGSS
— Kraków, CZP Kam.
13. mgr inż. Winnicki Wł. — Bud.
Drogowego
14. prof. inż. Zalewski F. — Kraków, A. G. H.

PISMO OKÓLNE Nr 57

30

MINISTRA PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
BUDOWLANYCH

z dnia 21 października 1955 r.

OR — 100 — 20

w sprawie zasad współpracy między Departamentem Organizacji — Zespołem Ekonomiki i Organizacji Przemysłu i Centralnymi Zarządami Przemysłu, wchodzącymi w skład Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych, w zakresie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw.

W związku z zarządzeniem Nr 192 Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych z dnia 21 października 1955 r. w sprawie organizacji wewnętrznej przedsiębiorstw przemysłu materiałów budowlanych ustalam następujące zasady współpracy między Departamentem Organizacji — Zespołem Ekonomiki i Organizacji Przemysłu, zwanym dalej w skrócie „Zespołem“ i Centralnymi Zarządami Przemysłu, wchodzącymi w skład Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych, zwanymi dalej w skrócie „Centralnymi Zarządami“:

I.

1. Opracowanie i rozwijanie metod socjalistycznej organizacji pracy w przedsiębiorstwach doświadczalnych w celu usprawnienia i podniesienia wyników działalności gospodarzaj tych przedsiębiorstw należy w resorcie Przemysłu Materiałów Budowlanych:
  - a) w przemyśle cementowym, szklarskim i ceramiki budowlanej — do zakresu działania Zespołu, w ścisłym współdziałaniu z Centralnymi Zarządami.
  - b) w pozostałych przemysłach Resortu — do właściwych Centralnych Zarządów.
2. Rozpowszechnianie wypracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych rozwiązań organizacyjnych i usprawnień oraz wprowadzania ich do innych przedsiębiorstw należy do zakresu działania właściwych Centralnych Zarządów.

II.

Tryb postępowania przy opracowywaniu i rozwijaniu metod socjalistycznej organizacji pracy w przedsiębiorstwach doświadczalnych przemysłu cementowego, szklarskiego i ceramiki budowlanej określony zostaje następująco:

1. ustalanie tematyki prac organizacyjnych:

- a. Dyrektorzy Centralnych Zarządów zgłaszają na wniosek Kierownika Zespołu — zasadniczo raz w roku — w terminie 15-dniowym od daty otrzymania wniosku, projekty tematów prac w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw na okres roku następnego o zasadniczym dla danego przemysłu znaczeniu. W projektach wskazują dyrektorzy Centralnym Zarządów przedsiębiorstwa, w których mają być prowadzone prace objęte projektem (t.zw. przedsiębiorstwa doświadczalne),
- b) Kierownik Zespołu dokonuje analizy zgłoszonych projektów, biorąc pod uwagę znaczenie tematów dla przemysłu i możliwości opracowania projektowanych tematów w przedsiębiorstwach proponowanych jako doświadczalne, a następnie po skonsultowaniu z dyrektorami właściwych Centralnych Zarządów wyników przeprowadzonej analizy opracowuje roczny plan tematyczny prac Zespołu i przedkłada go Dyrektorowi Departamentu Organizacji do zatwierdzenia w okresie co najmniej 45 dni przed upływem roku kalendarzowego,

- c) Dyrektor Departamentu Organizacji zatwierdza w terminie 15 -dniowym od daty otrzymania t.j. na miesiąc przed upływem roku kalendarzowego, roczny plan tematyczny prac Zespołu oraz zgodnie z przepisem § 9 mego zarządzenia Nr 192 z dnia 21 października 1955 r. , a na podstawie zatwierdzonego planu tematycznego, wyznacza przedsiębiorstwa doświadczalne, w których prowadzone będą prace organizacyjne, objęte zatwierdzoną tematyką,

- d) w terminie 15 -dniowym od daty zatwierdzania rocznego planu tematycznego i wyznaczenia przedsiębiorstw doświadczalnych zawierają dyrektorzy Centralnych Zarządów z kierownikiem Zespołu umowy o socjalistycznej współpracy, przewidziane § 7 mego zarządzenia Nr 192 z dnia 21 października 1955 r.

2. Opracowywanie tematów w przedsiębiorstwach doświadczalnych:

- a) Kierownik Zespołu prowadzi w przedsiębiorstwie doświadczalnym prace organizacyjne w rozbięciu na poszczególne tematy, wynikające z rocznego planu tematycznego, w ramach zawartej umowy między Centralnym Zarządem a Zespołem,

- b) Dyrektorzy Centralnych Zarządów wyznaczają, przed rozpoczęciem przez Zespół prac organizacyjnych w przedsiębiorstwie doświadczalnym, stałego konsultanta, którego zadaniem jest bieżące uzgadnianie — w imieniu dyrektora Centralnego Zarządu, opracowywanych w przedsiębiorstwie doświadczalnym tematów,

- c) Dyrektorzy Centralnych Zarządów i dyrektorzy Przedsiębiorstw doświadczalnych zobowiązani są do zapewnienia Zespołowi odpowiednich warunków pracy w przedsiębiorstwie oraz do udzielania pełnej pomocy w pracach organizacyjnych,

- d) Zakładowe Komisje Wynalazczości oraz Kluby Techniki i Racjonalizacji przedsiębiorstwa doświadczalnego zobowiązane są do ścisłej współpracy z Zespołem przy opracowywaniu tematów zawierających usprawnienia organizacyjno—techniczne,

- e) Dyrektorzy Departamentów i Zarządów funkcjonalnych Ministerstwa zobowiązani są do wyznaczenia na wniosek Dyrektora Departamentu Organizacji odpowiedzialnego pracownika dla roboczej współpracy z Zespołem w przedsiębiorstwach doświadczalnych, w zakresie stanowiącym przedmiot działania Departamentu (Zarządu funkcjonalnego).

3. Realizację opracowanych tematów w przedsiębiorstwach doświadczalnych:

- a) opracowane przez Zespół w przedsiębiorstwie doświadczalnym tematy obejmują:

1. usprawnienia organizacyjno—techniczne bądź udoskonalenia techniczne,
2. usprawnienia administracyjne,
3. realizację wydanych zarządzeń i pism okólnych Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych,

b) Opracowane przez Zespół tematy przesyła Kierownik Zespołu Dyrektorowi Centralnego Zarządu, który w terminie 10-dniowym udziela na piśmie opinii co do opracowania oraz możliwości zastosowania go w przedsiębiorstwie doświadczalnym i innych podległych mu przedsiębiorstwach. Po uzyskaniu opinii przesyła Kierownik Zespołu opracowane tematy wraz z opinią Dyrektorowi Departamentu Organizacji celem:

1. zgłoszenia Departamentowi Techniki (Wydział Wynalazczości) dla ich zatwierdzenia w przepisany trybie - jeżeli temat zawiera usprawnienia organizacyjno-techniczne bądź udoskonalenia techniczne,
2. zgłoszenia Komisji Usprawnień Administracji Publicznej do zatwierdzenia - jeżeli temat zawiera usprawnienia administracyjne.
3. zgłoszenia Dyrektorom Departamentów, właściwym ze względu na tematykę opracowań, celem przeprowadzenia oceny i uzyskania zatwierdzenia w przepisany trybie.

Równocześnie Kierownik Zespołu przesyła zatwierdzone opracowania Dyrektorowi przedsiębiorstwa doświadczalnego, który zobowiązany jest w terminie 10-dniowym od daty ich otrzymania do zwołania narady z udziałem aktywno polityczno-gospodarczego przedsiębiorstwa, konsultanta Centralnego Zarządu i przedstawiciela Zespołu. Na naradzie zapadają ustalenia co do realizacji tematu i terminów tej realizacji. Ustalenia, zapadłe na naradzie, stanowią podstawę do wydania w terminie 3-dniowym od daty narady odpowiedniego zarządzenia Dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego.

Realizacja zarządzenia Dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego należy do całej załogi przedsiębiorstwa.

Zespół prowadzi nadzór nad wdrażaniem, zwracając przede wszystkim uwagę na przestrzeganie założeń opracowanego tematu i na dotrzymywanie terminów, ustalonych zarządzeniem Dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego.

III.

Tryb postępowania przy opracowywaniu rozwijaniu metod socjalistycznej organizacji pracy w przedsiębiorstwach doświadczalnych przemysłów, nie wymienionych w rozdziale II niniejszego pisma okólnego, określony zostaje następująco:

1. Ustalanie tematyki prac organizacyjnych:

- a) Dyrektorzy Centralnych Zarządów przedkładają na wniosek Dyrektora Departamentu Organizacji -zasadniczo raz w roku - w terminie do dnia 15 listopada każdego roku, roczny plan tematyczny prac w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw, o zasadniczym dla danego przemysłu znaczeniu, do opracowania w następnym roku kalendarzowym. W planie tematycznym wskazują przedsiębiorstwa, w których mają być prowadzone prace objęte planem tematycznym tzw. przedsiębiorstwa doświadczalne.

b) Dyrektor Centralnego Zarządu Przemysłu Wapienniczego i Gipsowego uzgadnia roczny plan tematyczny prac z kierownikiem Zespołu, przed zgłoszeniem Dyrektorowi Departamentu Organizacji do zatwierdzenia,

c) Dyrektor Departamentu Organizacji zatwierdza w terminie 15-dniowym od daty otrzymania t.j. na miesiąc przed upływem roku kalendarzowego, roczny plan tematyczny prac oraz zgodnie z przepisem § 9 zarządzenia Nr 192 z dnia 21 października 1955 r., a na podstawie zatwierdzonego planu tematycznego wyznacza przedsiębiorstwa doświadczalne, w których prowadzone będą prace organizacyjne, objęte zatwierdzoną tematyką.

2. Opracowywanie tematów w przedsiębiorstwach doświadczalnych:

a) Centralne Zarządy prowadzą w przedsiębiorstwie doświadczalnym prace organizacyjne w rozbiciu na poszczególne tematy, wynikające z rocznego planu tematycznego,

b) nadzór nad metodą i techniką prowadzenia prac organizacyjnych sprawuje Dyrektor Departamentu Organizacji lub z mocy jego upoważnienia Kierownik Zespołu,

c) Dyrektor przedsiębiorstwa doświadczalnego zobowiązany jest do zapewnienia odpowiednich warunków pracy w przedsiębiorstwie oraz do udzielania pełnej pomocy w pracach organizacyjnych,

d) Zakładowe Komisje Wynalazczości oraz Kluby Techniki i Racjonalizacji przedsiębiorstwa doświadczalnego zobowiązane są do ścisłej współpracy przy opracowywaniu tematów zawierających usprawnienia organizacyjno-techniczne.

3. Realizacja opracowanych tematów w przedsiębiorstwach doświadczalnych:

a) opracowane przez Centralny Zarząd w przedsiębiorstwie doświadczalnym tematy obejmują:

- 1) usprawnienia organizacyjno-techniczne bądź udoskonalenia techniczne,
- 2) usprawnienia administracyjne,
- 3) realizację wydanych zarządzeń i pism okólnych Ministra Przemysłu Materiałów Budowlanych,

b) Opracowane tematy podlegają zatwierdzeniu przez Dyrektora Centralnego Zarządu. Po zatwierdzeniu opracowania winny być przesyłane Dyrektorowi Departamentu Organizacji celem:

1) zgłoszenia Departamentowi Techniki (Wydział Wynalazczości) do zatwierdzenia w przepisany trybie — jeżeli temat zawiera usprawnienia organizacyjno-techniczne bądź udoskonalenie techniczne,

2) zgłoszenia Komisji usprawnień administracji publicznej do zatwierdzenia — jeżeli temat zawiera usprawnienie administracyjne,

3) zgłoszenia do wiadomości i wykorzystania przez Dyrektora właściwego Departamentu, o ile tematy nie dotyczą zagadnień podanych w punktach 1 i 2. Po uzyskaniu ich zatwierdzenia w przepisany trybie Dyrektor Departamentu Techniki włączy opracowania o tematyce podanej w pkt. 1 do planu przedsięwzięć organizacyjno-technicznych danego przemysłu.

Równocześnie przesyła Dyrektor Centralnego Zarządu opracowany temat dyrektorowi przedsiębiorstwa doświadczalnego, który zobowiązany jest w terminie 10-dniowym od daty otrzymania zwołać naradę z udziałem aktywu polityczno - gospodarczego przedsiębiorstwa oraz przedstawiciela Centralnego Zarządu. Na naradzie zapadają ustalenia co do realizacji tematu i terminów tej realizacji. Ustalenia, zapadłe na naradzie, stanowią podstawę do wydania, w terminie 3-dniowym od daty narady, odnośnego zarządzenia dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego,

- c) Realizacja zarządzenia dyrektora przedsiębiorstwa doświadczalnego należy do całej załogi przedsiębiorstwa, współpracującej w tym zakresie ściśle z Centralnym Zarzędem. Nadzór nad realizacją tego zarządzenia prowadzi Dyrektor właściwego Centralnego Zarządu.

IV.

Tryb postępowania przy rozpowszechnianiu wypracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych rozwiązań organizacyjnych i usprawnień oraz wprowadzeniu ich do innych przedsiębiorstw określony zostaje następująco:

1. czynności Centralnych Zarządów przy rozpowszechnieniu wypracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych rozwiązań organizacyjnych i usprawnień oraz wprowadzeniu ich do innych przedsiębiorstw dotyczą w oszczególności:
  - a) powołania w przedsiębiorstwach grup roboczych, składających się z pracowników tych przedsiębiorstw, dla wprowadzenia opracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych tematów,
  - b) nadzór i pomoc nad działalnością grup roboczych w przedsiębiorstwach
  - c) konsultacje z przedsiębiorstwami w sprawie konieczności dokonania zmian w opracowanych w przedsiębiorstwie doświadczalnym tematach w odniesieniu do lokalnych warunków poszczególnych przedsiębiorstw,
  - d) redagowanie komunikatów i informatorów dla wymiany doświadczeń między poszczególnymi przedsiębiorstwami przemysłu,
  - e) przeprowadzenie w skali przemysłu analizy wyników osiągniętych przez wprowadzanie opracowanych w przedsiębiorstwie doświadczalnym tematów.
2. Planowe kontrole wprowadzania opracowanych w przedsiębiorstwach doświadczalnych tematów przeprowadzają w poszczególnych przedsiębiorstwach
  - a) w przemysłach cementowym, szklarskim i ceramiki budowlanej — Kierownik Zespołu,
  - b) w pozostałych przemysłach Resortu — Dyrektor właściwego Centralnego Zarządu w porozumieniu z Dyrektorem Departamentu Organizacji.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
**MINISTERSTWO PRZEMYSŁU MATERIAŁÓW
 BUDOWLANYCH**

Warszawa, ul. Żurawia 3/5

Cena 2 zł 50 gr

Warunki prenumeraty Dziennika Urzędowego Ministerstwa Przemysłu Materiałów Budowlanych — prenumerata kwartalna 22,50. Wpłacać należy do Narodowego Banku Polskiego V Oddział Miejski, Warszawa, Nr 1529-91-212. Część 30, Dział 5, Rozdział 17 — wpływy z wydawnictw.